

Begrotingswijziging 2026

GEESTMERAMBACHT

Samenvatting

Saldo

De begrotingswijziging van Geestmerambacht over 2026 sluit met een onttrekking uit de reserves van € 730.744. Dit is een hogere onttrekking dan de € 143.913 die in de programmabegroting begroot was. Het nadeel van € 586.831 is het gevolg van de volgende voor- en nadelige wijzigingen in de begroting:

- Het bestuur heeft bij de behandeling van de Kadernota 2027 en het gecombineerde financieringsverzoek voor het uitvoeringsprogramma (UP) besloten (AB d.d. 2-12-2025) tot een aangepaste uitvoering van het UP (totaal € 2,9 miljoen i.p.v. € 6,1 miljoen). De lagere investering betekent lagere ontvangsten uit het Btw-compensatiefonds (BCF) dan begroot (€ 398.000 nadeel);
- Minder evenementenopbrengsten (€ 123.000 nadeel). Het is nog niet gelukt om evenementen te werven ter vervanging van Indian Summer en Elrow Festival;
- Voorbereidingskrediet UP (29.000 nadeel). In 2025 zijn de voorbereidingskosten UP € 14.000 lager uitgevallen dan begroot als gevolg van het temporiseren van het UP. Deze kosten zijn doorgeschoven naar 2026. Verder is in maart 2025 besloten om € 15.000 van het uitvoeringsbudget voor het project visieschets Park van Luna over te hevelen naar het voorbereidingskrediet;
- Meer verwachte werkzaamheden m.b.t. Woo-verzoeken (€ 15.000 nadeel);
- De inzet RNH neemt per saldo toe (€ 11.000 nadeel);
- Overige wijzigingen (€ 11.000 nadeel).

Bij het onderdeel “Toelichting” worden de wijzigingen per programma verder uitgewerkt en verklaard.

Externe ontwikkelingen en het UP

In het Algemeen Bestuur (AB) van 27 juni 2022 is het UP vastgesteld. Op basis van de ingebrachte zienswijzen van de participanten heeft het bestuur met de ambtelijke vertegenwoordigers en de uitvoeringsorganisatie gezocht naar een passende uitvoeringsplanning van het UP. Het bestuur benadrukt het belang van een goede samenwerking inzake de recreatieve opgaven in dit gebied, mede naar aanleiding van de in Alkmaar “Geestmerambacht: Missie geslaagd”. Het financieringsverzoek voor de bijgestelde uitvoering van het UP (totaal € 2,9 miljoen) is na besluitvorming (AB d.d. 2-12-2025) aan de gemeenteraden verzonden.

Medio februari hebben beide gemeenteraden akkoord gegeven op het aangepaste UP en bijbehorende financieringsverzoek. Dat impliceert dat in 2026 zo spoedig mogelijk het aantrekken van de financiering moet worden afgerond. De financiële verantwoording daarvan wordt gepresenteerd in de najaarsrapportage en de Kadernota 2028.

Tevens heeft het bestuur de participanten toegezegd om in 2026 te komen met een tussenevaluatie en besluitvorming over de governance van het recreatieschap om daarmee te voorzien in de gezamenlijke recreatieve opgaven in de komende jaren. De ambtelijke vertegenwoordiging van de participanten en de uitvoeringsorganisatie bereiden hiervoor een stappenplan voor dat in het eerste kwartaal van 2026 aan het AB wordt voorgelegd. Na akkoord van het AB worden de gemeenteraden hier vervolgens bij betrokken.

Voor 2026 werken we aan de volgende ontwikkelplannen:

- Uitvoering van de inrichtingsprojecten aan de Wagenweg en in de Groene Loper, mede op basis van de provinciale subsidie.

Dit omvat de technische uitwerking, aanvragen van vergunningen en start van de realisatie, maar ook grondverwerving voor ontbrekende schakels en planvorming voor De Groene Loper-West.

- Beheerzoning: in Q1-2026 wordt een bestuursvoorstel inzake het hondenbeleid aan het AB voorgelegd. Dit is een vervolg op de eerder vastgestelde beheerzoning.
- Energie en klimaat: waar het kansrijk is om maatregelen te nemen, wordt dat in de ontwikkellocaties aan de Wagenweg opgenomen: zonnepanelen bij parkeerplaats De Swaan en windmolens op het evenemententerrein. Binnen deze projecten wordt de haalbaarheid verder onderzocht en meegewerkt aan plannen van derden. Tussen het hoogheemraadschap en het recreatieschap wordt een overeenkomst gemaakt voor planvorming over windmolens na vaststelling van een zoekgebied door de gemeente, inclusief participatie.
- Werkzaamheden gewijzigde visieschets Geestmerweide. De aanpassing behelst de inrichting van 4 ha vrijgekomen baggerdepot, extra wandelmogelijkheden in het voedselbos en extra ruimte voor evenementen en een ontwikkellocatie nabij Liberterra. Hierdoor neemt de openbare recreatieruimte verder toe en ontstaan extra verdienmogelijkheden voor het recreatieschap.
- Starten met de uitgifteprocedures van de woon-zorgcombinatie en de groepsaccommodatie op het perceel van de Wagenweg 6.
- Met diverse ondernemers vindt overleg plaats over het verder ontwikkelen van hun locaties (De Swaan, Skeef, Manege Beukers) en de daarbij horende ontwikkelingen.
- Ontvangst- en belevingsgebied Strand van Luna: opstellen visieschets en voorbereiden werkzaamheden. Gesprekken over een (tijdelijke) invulling recreatiebedrijf op het strand.
- De ontvangstgebieden Noord en Zuid zijn “on hold” gezet. Mogelijk zijn er nog werkzaamheden in het kader van de motie “Passende ontwikkeling Zomerdal Noord en Zuid” in Dijk en Waard.

- Buiten de hierboven genoemde projecten zijn de overige projecten door de keuze van het bijgestelde UP “on hold” gezet.

Figuur 1 Bisdambrug bij Zomerdel

Begrotingswijziging per programma

Programma	Begroting 2026			Wijziging 2026			Begroting na wijziging 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	29.109	647.277	618.168	31.576	-398.227	-429.803	60.685	249.050	188.365
2. Beheer en onderhoud	2.135.951	807.976	-1.327.975	-43.411	-128.440	-85.030	2.092.540	679.536	-1.413.004
3. Veiligheid en toezicht	197.797	-	-197.797	24.005	-	-24.005	221.802	-	-221.802
4. Bestuur en ondersteuning	507.733	-	-507.733	47.993	-	-47.993	555.726	-	-555.726
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves)	1.611	1.273.034	1.271.423	-	-	-	1.611	1.273.034	1.271.423
Totaal voor bestemming	2.872.200	2.728.287	-143.913	60.164	-526.667	-586.831	2.932.364	2.201.620	-730.744
	Toevoeging	Onttrekking	Totaal	Toevoeging	Onttrekking	Totaal	Toevoeging	Onttrekking	Totaal
Ad 5. Mutaties reserves	-	-143.913	-143.913	-	-586.831	-586.831	-	-730.744	-730.744
Totaal na bestemming	2.872.200	2.872.200	-	60.164	60.164	-	2.932.364	2.932.364	-

Specificatie van de baten	Begroting 2026	Wijziging 2026	Begroting na wijziging 2026
Subsidies en (project)bijdragen	1.089.981	403.454-	686.527
Inkomsten uit gebiedsexploitatie, zoals evenementen, rentebaten, huren en pachten	747.362	123.213-	624.149
Participantenbijdragen	890.944	-	890.944
Totaal baten voor bestemming	2.728.287	526.667-	2.201.620

Toelichting

Inzet Recreatie Noord-Holland

De dienstverlening wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren en kosten. In de begrotingswijziging 2026 is € 1.516.000 opgenomen. Dit is € 11.000 meer dan was voorzien in de Programmabegroting.

Verder is voor investeringsprojecten in 2026 het bedrag voor de RNH-inzet geraamd op € 179.000. Op basis van door het bestuur vastgestelde investeringskredieten lopen deze kosten via de balans, waardoor deze inzet RNH niet expliciet zichtbaar is in de begroting. Om transparant te zijn, wordt deze categorie van de jaaropdracht aan RNH hier expliciet vermeld.

Voor de werkzaamheden die het Routebureau van RNH in opdracht van het recreatieschap verricht, zijn vaste bedragen in de begroting opgenomen. Deze bedragen dekken de inzet van RNH en de bedrijfskosten die gemiddeld worden gemaakt voor de beschreven werkzaamheden aan routebeheer en -ontwikkeling. In de begrotingswijziging 2026 gaat het om een bedrag van € 78.000 waarvan € 70.000 rechtstreeks door gemeenten wordt bekostigd. Dit laatste bedrag vloeit via (project)bijdragen weer als baten terug naar het schap. Per saldo zijn de kosten voor het schap dus € 8.000 en dat is conform begroting.

Uitleg Btw Compensatie Fonds (BCF)

Recreatieschap Geestmerambacht heeft een afspraak met de gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard over het "doorgeven" van de bedragen uit het BCF; de zogenoemde doorschuif-btw. De btw op de uitgaven en investeringen die het schap doet, ook in het kader van het uitvoeringsprogramma, kan het schap (voor een groot deel) via de gemaakte afspraken met de twee gemeenten terugvragen van de participanten, nadat zij de btw-kosten hebben teruggevraagd bij het BCF.

De btw-gerelateerde activiteiten vinden plaats in zowel Programma 1 (Ontwikkeling en Uitvoering) als Programma 5 (Algemene dekkingsmiddelen). Vandaar dat bij in beide programma's de mutaties worden verantwoord.

De totale investeringen worden via de balans van het schap verantwoord. De bijbehorende kapitaallasten (afschrijvingen) en eventuele financieringslasten worden zichtbaar in de verlies- en winstrekening. De kapitaallasten worden jaarlijks verantwoord tot de investering volledig is afgeschreven. De BCF-ontvangsten zijn in de verlies- en winstrekening als baten vermeld.

Programma 1 Ontwikkeling en inrichting

Bij programma 1 stijgen de lasten met € 31.576 en dalen de baten met € 398.227, per saldo een wijziging van € 429.803 (nadeel). Het totale geraamde resultaat voor programma 1 wordt nu € 188.365 positief (was € 618.168 positief). De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het bestuur heeft bij de behandeling van de Kadernota 2027 en het gecombineerde UP-financieringsverzoek (AB d.d. 2-12-2025) besloten tot een aangepaste uitvoering van het UP (totaal € 2,9 miljoen i.p.v. € 6,1 miljoen). De lagere investering betekent lagere ontvangsten uit het Btw-compensatiefonds (BCF) dan begroot (€ 398.000 nadeel);
- Voorbereidingskrediet UP (29.000 nadeel). In 2025 zijn de voorbereidingskosten UP € 14.000 lager uitgevallen dan begroot als gevolg van het temporiseren van het UP. Deze kosten zijn doorgeschoven naar 2026. Verder is in maart 2025 besloten om € 15.000 aan uitvoeringsbudget voor het project visieschets Park van Luna over te hevelen naar het voorbereidingskrediet;
- Het project aanpassen hondenbeleid heeft vertraging opgelopen en de kosten zijn doorgeschoven naar 2026 (€ 3.000 nadeel).

Programma 2 Beheer en onderhoud

Bij programma 2 dalen de lasten met € 43.411 en de baten met € 128.440, per saldo € 85.030 (nadeel). Het totale geraamde resultaat voor programma 2 is nu € 1.413.004 negatief (was € 1.327.975 negatief). De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Lagere opbrengsten evenementen (€ 123.000 nadeel). Het is nog niet gelukt om evenementen te werven ter vervanging van Indian Summer en Elrow Festival;
- Minder huur en erfpacht opbrengsten (€ 5.000 nadeel) als gevolg van het verschil van indexerende;

- Lagere kosten team grote evenementen (€ 41.000 voordeel). Het aantal grote evenementen neemt af waardoor ook minder begeleiding nodig is. Verder is in 2025 minder belangstelling geweest voor de inschrijving van nieuwe evenementen, waardoor de beoordeling en begeleiding minder tijd heeft gekost dan voorzien. In 2026 is de inzet daarom neerwaarts bijgesteld. Het aantrekken van nieuwe evenementen blijft prioriteit;
- Geen kosten voor dagelijks onderhoud De Groene Loper (DGL) (€ 10.000 voordeel). Door het temporiseren van de UP projecten heeft dit project vertraging opgelopen. Het project wordt niet in 2026 opgeleverd maar in 2027. In 2026 worden daarom nog geen kosten gemaakt voor dagelijks onderhoud;
- Overige posten (€ 8.000 nadeel).

Programma 3 Toezicht en veiligheid

Bij programma 3 stijgen de lasten tot € 221.802 (nadeel € 24.005). Dit is vooral toe te schrijven aan een cao-wijziging met betrekking tot onregelmatigheidstoelagen.

Programma 4 Bestuur en ondersteuning

Bij programma 4 stijgen de lasten met € 47.993 (nadeel). Het totale geraamde resultaat voor programma 4 wordt nu € 555.726 (negatief). Dat was € 507.733 (negatief). Dit is het gevolg van:

- Meer inzet programmasturing (€ 18.000 nadeel). Bij programmasturing is meer omgevingsmanagement nodig dan was begroot in de programmabegroting nu de visie richting uitvoering gaat. Deze inzet is nodig voor zowel de omgeving als politiek-bestuurlijk en ambtelijk. Ook is extra inzet nodig bij de tussenevaluatie en besluitvorming over de governance van het recreatieschap;
- Meer verwachte werkzaamheden m.b.t. Woo-verzoeken (€ 15.000 nadeel);

- Hogere kosten accountantsdienst (€ 10.000 nadeel). Vanaf 2026 is door het AB een nieuwe accountant aangesteld en die rekent een hoger tarief;
- Overige kleine wijzigingen (€ 5.000 nadeel).

Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen

Bij Programma 5 zijn geen wijzigingen.

Alle bovenstaande mutaties leiden tot een hogere onttrekking uit de reserves dan begroot (€ 586.831 nadeel). De totale onttrekking in de begrotingswijziging wordt daarmee € 730.744 in plaats van € 143.913 in de programmabegroting.

Risico's

Een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de gestelde doelen in de visie en het UP is de bestuurlijke eensgezindheid en daadkracht om de lokale en provinciale regelgeving zodanig aan te passen, dan wel vergunningen af te geven, zodat de voorgestelde ontwikkelingen en opbrengsten gerealiseerd kunnen worden. Dat vraagt inzet van alle direct betrokkenen (zowel de uitvoeringsorganisatie als de participanten) alsmede de stakeholders zoals de provincie, ondernemers en andere organisaties.

De belangrijkste risico's voor het Geestmerambacht zijn (in het kort):

- Veranderende en/ of beperkende c.q. verzwarende wet- en regelgeving (waaronder ontwikkelingen in landelijk gebied zoals NNN/ Natura 2000/ PBL);
- Verminderde inkomsten door het niet doorgaan van evenementen;
- Verminderde inkomsten door veranderend beleid (Rijk-provincie-gemeente);
- Uittreden participant(en);
- Veranderende maatschappelijke perceptie/afnemen maatschappelijk draagvlak.

Figuur 2 Hooglander met jong in de Kleimeer - Koedijk

Gevolgen

Gevolgen voor de participanten

Het bestuur heeft bij de behandeling van de Kadernota 2027 en het gecombineerde UP-financieringsverzoek (AB d.d. -2-12-2025) besloten tot een aangepaste uitvoering van het UP (totaal € 2,9 mln i.p.v. € 6,1 mln). Het daarbij horende financieringsverzoek is vervolgens aan de gemeenteraden verzonden voor goedkeuring. Medio februari hebben beide gemeenteraden akkoord gegeven op het aangepaste UP en bijbehorende financieringsverzoek. Dat impliceert dat in 2026 de financiering moet worden afgerond. De verwerking daarvan wordt gepresenteerd in de najaarsrapportage en de Kadernota 2028. In de begrotingswijziging zijn zowel de rentekosten als de dekking via participantenbijdrage als PM-post opgenomen.

Jaarlijks wordt de participantenbijdrage geïndexeerd, zoals is afgesproken in de gemeenschappelijke regeling. Voor 2026 is de index 7,4%. Verder is in onderstaande tabel de structurele extra participantenbijdrage i.v.m. uitvoeringsprogramma verwerkt. Deze extra bijdrage vond in 2023 voor het eerst plaats (€ 100.000) en zal stapsgewijs doorgroeien naar € 480.000 in 2027. In 2026 is de extra bijdrage € 400.000 (t.o.v. 2023). Ten opzichte van 2025 gaat het in 2026 om een stijging van € 100.000. Dit is conform de overeenkomst bij het UP.

Participant	Bijdragen-verdeling	Bijdrage in 2025	Bijdrage in 2026
Bijdrage gemeente Alkmaar	53,60%	405.782	477.507
Bijdrage gemeente Dijk en Waard	46,40%	351.336	413.437
Totaal	100,00%	757.118	890.944

De verdeling per participant gebeurt conform de procentuele verdeelsleutel. De verdeling is gebaseerd op het aantal inwoners (o.b.v. CBS-cijfers) en wordt eenmaal per 5 jaar opnieuw berekend. De eerstvolgende nieuwe berekening is in 2027.

Gevolgen voor de reserves

De begrote uitgaven van Geestmerambacht zijn voor 2026 hoger dan de begrote baten. De totale reserves nemen daardoor in omvang af met € 730.744. Hieronder is het resultaat uitgesplitst naar reguliere en incidentele werkzaamheden.

Resultaat reguliere werkzaamheden	Begroting 2026	Wijziging 2026	Begroting na wijziging 2026
Lasten	2.851.975	25.675	2.877.651
Baten	2.081.010	-128.440	1.952.570
Saldo	-770.965	-154.116	-925.081

Resultaat incidentele werkzaamheden	Begroting 2026	Wijziging 2026	Begroting na wijziging 2026
Lasten	20.225	34.488	54.713
Baten	647.277	-398.227	249.050
Saldo	627.052	-432.715	194.337

Resultaat totale werkzaamheden	Begroting 2026	Wijziging 2026	Begroting na wijziging 2026
Lasten	2.872.200	60.164	2.932.364
Baten	2.728.287	-526.667	2.201.620
Saldo	-143.913	-586.831	-730.744

De totale reserves nemen in 2026 met hetzelfde bedrag van € 730.744 af. Eind 2026 bedragen de totale reserves € 546.360.

Uit de bestemmingsreserve exploitatie wordt jaarlijks het deel van de exploitatiekosten onttrokken dat niet kan worden gedekt uit de exploitatiebaten en de participantenbijdragen. Daarnaast wordt jaarlijks aan deze bestemmingsreserve de btw-compensatie van participanten toegevoegd, voor zover de totale btw-compensatie die zij ontvangen de € 144.898 (prijspeil 2026) overstijgt (besluit 2016/21).

Het saldo van de bestemmingsreserve exploitatie is niet voldoende om het negatieve resultaat te kunnen dekken. Het saldo van de bestemmingsreserve egalisatie zal daarom worden overgeheveld naar de bestemmingsreserve exploitatie. Dit betekent dat de bestemmingsreserve egalisatie per eind 2026 leeg is. Dit is een jaar later dan was begroot (zie programmabegroting 2026 pagina 57). Het saldo van de bestemmingsreserve exploitatie neemt met € 38.342 toe.

In 2026 staan onderstaande investeringen gepland. Deze investeringen worden gedekt uit de lening van € 2,9 miljoen en niet meer vanuit de bestemmingsreserve egalisatie (deze is immers leeg in 2026).

Investeringen 2026	Bedrag
UP09 Locatieontwikkeling Wagenweg	835.000
UP09 Locatieontwikkeling (groepsaccommodatie)	21.007
UP09 Locatieontwikkeling (zorgaccommodatie)	46.577
UP12 De Groene Loper (eigen bijdrage)	497.418
UP13 & UP14 Park van Luna	35.000
Totaal	1.435.003

In de tabellen wordt een compleet overzicht weergegeven van de mutaties in de reserves en de verwachte standen van de reserves per einde van het jaar.

Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves (taakveld 0.10)

	Begroting 2026	Wijziging 2026	Begroting na wijziging 2026
Toevoeging algemene reserve	-	-	-
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Toevoeging best.res. exploitatie	-	38.342	38.342
Onttrekking best.res. exploitatie	-143.913	143.913	-
Toevoeging best.res. egalisatie	-	-	-
Onttrekking best.res. egalisatie	-	-769.086	-769.086
Totaal	-143.913	-586.831	-730.744

	Stand per 31-12-2025	Begroot resultaat 2026	Stand per 31-12-2026
Algemene reserve	48.000	-	48.000
Bestemmingsreserve exploitatie	460.018	38.342	498.360
Bestemmingsreserve egalisatie	769.086	-769.086	-
Totaal	1.277.104	-730.744	546.360

Bestemmingsreserve exploitatie – “HAL-fonds”

De participanten in het Geestmerambacht hebben in 1999 gezamenlijk het HAL-fonds ingesteld. Dit is een beheerfonds, gevormd door de gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk (HAL), waaruit de gemeentelijke bijdrage aan het beheer van het Geestmerambacht deels wordt bekostigd. Naast bekostiging uit het HAL-fonds dragen de deelnemers jaarlijks met een participantenbijdrage bij aan het recreatieschap. Met de instelling van het fonds hebben de gemeenten samen geregeld dat de jaarlijkse participantenbijdrage aan het recreatieschap, voor de looptijd van het fonds, lager uitvalt dan het geval zou zijn zonder jaarlijkse bijdrage uit het fonds. In principe hebben de participanten hiermee vooruitbetaald aan de exploitatie van het gebied. Jaarlijks komt er een bedrag van circa € 1.000.000 uit het fonds.

Het bestuur van recreatieschap Geestmerambacht heeft in 2019 besloten een visie op te stellen voor het Geestmerambacht. Eén van de redenen hiervoor is dat het fonds eindig is en naar verwachting, bij ongewijzigd beleid, volledig zou zijn benut in 2026. In opdracht van het algemeen bestuur is een visie opgesteld en verder uitgewerkt in een Uitvoeringsplan (UP). Deze dragen bij aan een gezonde financiële positie van het Geestmerambacht doordat de toekomstige inkomsten uit het UP het HAL-fonds deels kunnen gaan compenseren.

Figuur 3 Actievelingen tijdens de jaarlijkse Obstacle-run

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze programmabegroting is in de oude opzet vastgesteld door het algemeen bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht in de openbare vergadering van 24 juni 2026.

Voorzitter,
Mevrouw E. Leibbrand